Dosarul nr. 2-964/2024
2-24106292-24-2-20092024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

12 decembrie 2024 **orașul Criuleni**

Judecătoria Criuleni, sediul Central
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Clevada Adrian
Grefier Cotruța Irina
Cu participarea:
Reprezentantului reclamantei av. Străisteanu Doina-Ioana
Reclamantei Ivanov Irina
Reprezentantului pârâtului av. Arnaut Sorina
Pârâtului Ivanov Stanislav

a examinat în ședința de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ivanov Irina către Ivanov Stanislav cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și compensarea cheltuielilor judiciare,

Cauza s-a aflat pe rolul instanței de la 20 septembrie 2024 până 12 decembrie 2024.

c o n s t a t ă:

Argumentele participanţilor la proces:

La 20 septembrie 2024 reclamanta Ivanov Irina, prin intermediul avocatei Străisteanu Doina-Ioana, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ivanov Stanislav cu privire la cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și compensarea cheltuielilor judiciare.

În susţinerea acțiunii reprezentantul reclamantei a invocat că, în timpul căsătoriei încheiate la 06 decembrie 2015 între Ivanov Stanislav și Ivanov Irina s-a născut copilul ***** la *****. Prin Hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 10 decembrie 2020 a fost desfăcută căsătoria între Ivanov Stanislav și Ivanov Irina, a fost stabilit domiciliul copilului minor ***** și încasată pensia de întreținere în sumă de 1000,00 lei lunar.

Afirmă că, din motivul neachitării pensiei de întreținere de către pârât, reclamanta s-a adresat executorului judecătoresc Scorici Lilia care la data de 02 februarie 2021 a intentat procedura de executare privind încasarea silită a pensiei de întreținere de la debitorul Ivanov Stanislav în beneficul creditorului Ivanov Irina.

Menționează că, după desfacerea căsătoriei, pârâtul Ivanov Stanislav și-a întemeiat o altă familie în care s-a născut un copil, însă în pofida acestui fapt, obligațiile sale legale față de copilul minor ***** rămân neschimbate, inclusiv plata pensiei de întreținere în mărime de 1000,00 lei lunar. Ca urmare toate costurile de întreținere a copilului cât și grijile pentru creșterea și educarea lui au rămas pe seama reclamantei, ceea ce pune o presiune financiară și emoțională considerabilă asupra acesteia. Pârâtul oferă ocazional o sumă bănească simbolică, însă doar o dată la 4-5 luni, ceea ce este insuficient pentru acoperirea necesităților unui copil.

Susține că, pârâtul nu are un venit oficial declarat, însă din informația deținută, rezultă că acesta beneficiază de un venit stabil și considerabil, urmare acesta dispune de resurse financiare suficiente atât pentru întreținerea familiei actuale, cât și pentru achitarea pensiei de întreținere stabilită în favoarea copilului născut în fosta căsătorie. Totuși pârâtul se eschivează de la această obligație, invocând în repetate rânduri că nu i s-ar fi achitat pentru munca prestată, însă consideră că această justificare este una nefondată, având în vedere dovezile circumstanțiale cu privire la sursele sale de venit și stilul de viață, copilul minor declară că recent tatăl și-a procurat o casă nouă. Prin urmare, se deduce că pârâtul încearcă în mod deliberat să evite obligațiile financiare față de copilul său, afectând astfel interesul superior al copilului, mai mult eschivarea de la plata pensiei de întreținere sub pretextul lipsei de venit oficial nu îl exonerează de răspunderea legală, deoarece întreținerea copilului este o obligație fundamentală ce trebuie îndeplinită indiferent de sursa de venit.

Explică reprezentantul reclamantei că, deși copilul minor al părților are rezultate remarcabile și participă la evenimentele organizate în apropierea domiciliului tatălui, ultimul nu a făcut vreun efort de a-l vedea sau susține. Copilul își dorește o relație normală cu tatăl său, or această este o dorință naturală a copilului de a avea o legătură cu tata care reflectă o nevoie emoțională, care nu poate fi înlocuită doar cu susținerea mamei. Faptul că pârâtul nu se implică în educația și creșterea copilului, creează un dezechilibru emoțional în viața acestuia, având un impact negativ asupra dezvoltării psihologice. Mai mult, după ce pârâtul i-a făcut cunoștință copilului cu fratele său vitreg, minorul a conștientizat lipsa de implicare a tatălui în propria viață, ceea ce a provocat sentimente intense de gelozie, frustrare și nesiguranță, devenind mai agresiv, nervos și neliniștit. Astfel, reclamanta fiind îngrijorată de starea emoțională și psihologică a fiului, a apelat la un specialist neurolog pentru evaluare și tratament, fapt ce a generat cheltuieli suplimentare de 2000 lei, povară financiară pe care reclamanta a suportat-o singură, pârâtul refuzând să contribuie material.

Mai indică faptul că, la 09 iulie 2024 copilul minor a suferit o intervenție chirurgicală pentru tratarea amigdalitei cronice decompensate, o afecțiune medicală urgentă pentru a preveni complicații grave. În loc să ofere sprijin emoțional și financiar copilului, pârâtul s-a distanțat de responsabilitățile sale, punând la îndoială necesitatea intervenției. Cheltuielile aferente operației au constituit 3000 lei, costuri ce au fost suportate integral de reclamantă, pe când pârâtul a refuzat să contribuie, invocând lipsa de mijloace financiare. Totodată, pregătirile pentru începerea școlii au implicat cheltuieli considerabile, inclusiv achiziționarea hainelor, rechizitelor și a altor materiale necesare, cheltuieli care la fel au fost suportate exclusiv de către reclamantă, pârâtul refuzând acordarea unui ajutor financiar.

Susține reprezentantul reclamantei că, salariul lunar al reclamantei constituie aproximativ 13000 lei potrivit adeverințelor emise de instituția unde este angajată, devine evident că venitul său nu este suficient pentru acoperirea tuturor cheltuielilor necesare (procurarea produselor alimentare de bază, servicii comunale, rechizite școlare, îmbrăcăminte, medicamente, inclusiv cheltuieli adiționale precum taxa pentru bazin, gimnastică curativă, fizioterapie și alte tratamente necesare) pentru întreținerea ei și a copilului. În circumstanțele descrise reclamanta a devenit unicul părinte responsabil de copil și unicul părinte care suportă integral toate costurile de întreținere și creștere a copilului. Astfel consideră că, pârâtul cu rea-intenție nu achită pensia de întreținere a copilului său, ignoră complet fiul și necesitatea acestuia de a comunica cu tata.

Afirmă că, suma pensiei de întreținere a minorilor este o formă de prestație socială condiționată de vârsta beneficiarului și statului acestuia. Așteptarea legitimă a fiecărui copil este de a beneficia de plata lunară a întreținerii sale de către părintele care locuiește separat de copil apare în momentul divorțului sau separării părinților și este un drept protejat art. 1, protocolul 1 al Convenției Europene. Acest drept devine executoriu în ziua plății benevole, încheierii unui acord mutual al părinților sau în ziua pronunțării actului judecătoresc de încasare forțată a plății de întreținere a minorului. Așadar, odată ce legislația Republicii Moldova garantează copilului întreținere din partea ambilor părinți și prevede clar condițiile și mecanismul de obligare la plata acestei prestații sociale, consideră partea reclamantă întemeiată cerința de majorarea a cuantumului pensie de întreținere.

Opinează că, în conformitate cu prevederile art. art. 75, 110 Codul familiei, reclamanta este în drept să solicite majorarea întreținerii copilului minor comun, din motiv că pârâtul locuiește separat de fiul său și este impus să achite o sumă sub nivelul minim și neregulat cu titlu de pensie alimentară, care este una necorespunzătoare necesităților de creștere și dezvoltare a unui minor. Dacă pârâtul are resurse pentru întreținerea sa, corespunzător are resurse și pentru întreținerea fiului său, doar că nu o face benevol. Reclamanta susține că neparticiparea benevolă a pârâtului la acoperirea costurilor, ce sunt în creștere permanentă independent de voința reclamantei, de întreținere și creștere a unui copil se face de pârât cu viclenie și impunitate. În speță se constată că obligația de întreținere este la zi disproporționat pusă pe umerii mamei copilului, care contrar eforturilor depuse, nu poate acoperi toate cheltuielile minime legate de sănătate, studiile, creșterea, dezvoltarea copilului.

Rezultând din cele invocate în cerere de chemare în judecată, solicită majorarea pensiei de întreținere lunară a copilului *****, născut la *****, prin încasarea din contul pârâtului Ivanov Stanislav în beneficiul reclamantei Ivanov Irina a sumei de 7000,00 lei și în cotă de ¼ din salariu și toate veniturile lunare, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată și până la atingerea majoratului, care va fi indexată corespunzător în temeiul art. 108 din Codul familiei în perioada de executare a hotărârii judecătorești, cât și compensarea tuturor cheltuielilor judiciare.

Temeiuri de drept în susținerea cererii au fost invocate prevederile art. art. 53, 57, 62, 74-76, 108 din Codul Familiei, art. art. 11, 14, 23, 27, 31 din Legea nr. 370/2023 privind drepturile copilului.

În ședința de judecată *reclamanta Ivanov Irina a susținut integral argumentele* de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea acțiunii în sensul formulat. Suplimentar a indicat că, pârâtul în ultima perioada a început a acorda ajutor pentru întreținerea copilului minor, inclusiv a achitat suma de 6000 lei pentru pregătirea fiului pentru școală. Acesta din inițiativă proprie a solicitat majorarea pensiei de întreținere a copilului de la suma de 1000 lei lunar, la suma de 1500 lei, însă această sumă bănească plătită lunar nu este suficientă să acopere cheltuielile reale suportate pentru creșterea și dezvoltarea acestuia.

Reprezentanta reclamantei, avocata Străisteanu Doina-Ioana prezentă la examinarea cauzei în baza mandatului avocațial din 17 septembrie 2024, în cadrul ședinței judiciare a susținut argumentele expuse în cererea de chemare în judecată pentru motivele de fapt și de drept invocate, solicitând admiterea integrală a acțiunii.

Adițional, în cadrul examinării cauzei reprezentanta a menționat că, solicitarea privind

majorarea cuantumului pensiei de întreținere se datorează majorării costurilor și prețurilor la nivel de țară. Suma bănească fixă lunară de 1000 lei stabilită prin Hotărâre judecătorească pentru întreținerea copilului minor al părților ***** este o sumă insuficientă, care nu corespunde necesităților reale de întreținere, educare și dezvoltare a copilului, mai mult că acesta necesită tratament medical continuu. A indicat că, pârâtul în ultima perioadă a contribuit cu o sumă mai mare de bani pentru întreținere copilului, astfel consideră că acesta are posibilitatea de a achita suma solicitată ca pensie alimentară, atât în sumă bănească fixă, cât și în cotă-parte din salariu. Or, pârâtul Ivanov Stanislav desfășoară activitate de întreprinzător, efectuează lucrări de reparație și reconstrucție a mobilierului, deține două mijloace de transport înregistrate pe numele său, din altă relație a mai născut un copil și întreține o nouă familie, circumstanțe ce îi va permite să-și îndeplinească obligațiile de întreținere a copilului din fosta căsătorie.

Solicită instanței de judecată majorarea pensiei de întreținere lunară a copilului *****, născut la *****, prin încasarea din contul pârâtului Ivanov Stanislav în beneficiul reclamantei Ivanov Irina a sumei de 7000,00 lei și în cotă de ¼ din salariu și toate veniturile lunare, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată și până la atingerea majoratului, care va fi indexată corespunzător în temeiul art. 108 din Codul familiei în perioada de executare a hotărârii judecătorești, cât și încasarea de la pârâtul Ivanov Stanislav în beneficiul reclamantei Ivanov Irina a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 11800 lei.

Fiind prezent în ședința de judecată, *pârâtul Ivanov Stanislav* a recunoscut parțial pretențiile reclamantei, fiind de acord cu majorarea pensiei de întreținere pentru copilul minor comun de la 1000 lei la 2000 lei. A declarat instanței de judecată că, din altă căsătorie mai are la întreținere un copil minor, astfel suma de 7000 lei solicitată ca pensiei de întreținere este una exagerată, or la moment nu este angajat în câmpul muncii, periodic are câte o comandă de reparație a mobilierului, este bolnav și urmează să i se stabilească un grad de dizabilitate. Susține că, după desfacerea căsătoriei nu se eschivează de la plata pensiei de întreținere, uneori achită și mai mult decât a fost stabilit de instanța de judecată, cumpără cadouri copilului (trambulină, telefon, ceas). Cu toate acestea reclamanta creează impedimente la întrevederile cu fiul, invocând că acesta nu este acasă sau din motive de sănătate. Consideră că, copilul minor duce un trai decent, are cu ce se alimenta, are unde dormi, or împreună cu reclamanta încearcă să-i ofere tot ce este mai bun.

Reprezentanta pârâtului, avocata Arnaut Sorina în baza mandatului avocaţial din 29 noiembrie 2024, fiind prezentă la examinarea cauzei a recunoscut parțial pretențiile reclamantei, reieșind din faptul că majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor se dispune ținându-se cont de starea materială a părinților și necesitățile copilului. Declară că, într-adevăr costurile vieții de zi cu zi s-a majorat, din care considerent din proprie inițiativă a majorat suma achitată pentru întreținerea copilului până la suma de 1500 lei, iar suma de 7000 lei solicitată de către reclamantă este o sumă deplasată de orice normă legală, cât și necesitățile de întreținere a unui copil. Remarcă faptul că, veniturile pârâtului sunt instabile, acesta suferind de o maladie ce nu-i permite angajarea oficială în câmpul muncii. Mai mult, tatăl copilului nu s-a eschivat de la plata pensiei alimentare, de întreținere, de la grija și dragostea față de copil, cu toate că achitările uneori se efectuau cu o întârziere neconsiderabilă.

A menționat că, pârâtul mai are un copil minor la întreținere, el își asumă achitarea pensiei de întreținere în sumă de 2000 lei, din imposibilitatea reală de a achita mai mult, astfel consideră că, suma solicitată de reclamantă este una exagerată și nejustificată prin prisma prevederilor art. 118 Cod de procedură civilă.

Aprecierea instanţei:

Audiind explicaţiile reclamantei, apreciind pretenţiile formulate în acţiune în raport cu probele prezentate, administrându-le pertinenţa şi temeinicia prin prisma legislaţiei ce guvernează raportul juridic litigios, instanţa de judecată consideră necesar să admită parţial cererea de chemare în judecată, din următoarele considerente.

Conform art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Potrivit art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform art. 240 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

Potrivit art. 241 alin. (5) Cod de procedură civilă, în motivare se indică circumstanţele pricinii, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.

După cum rezultă din materialele cauzei, părțile Ivanov Stanislav și Ivanov Irina s-au aflat în relații de căsătorie în urma căreia s-a născut copilul *****, a.n. *****, confirmat prin certificatul de naștere seria/nr. ***** din 17 martie 2017, se atestă că la rubrica părinți ai copilului sunt părțile (f. d. 16).

Prin Hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 10 decembrie 2020 s-a dispus desfacerea căsătoriei dintre Ivanov Irina și Ivanov Stanislav încheiată la 06 decembrie 2015 în Primărie comunei Bălăbănești, raionul Criuleni, care a fost trecută în registrul actelor de stare civilă sub nr. 29, fiind determinat locul de trai al copilului minor *****, născut la *****, cu mama Ivanov Irina. Prin aceeași Hotărâre s-a dispus încasarea de la pârâtul Ivanov Stanislav în beneficiul reclamantei Ivanov Irina a pensiei pentru întreţinerea copilului minor *****, născut la *****, în mărime de 1000,00 lei lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată 12 noiembrie 2020 și până la atingerea majoratului copilului (f. d. 17).

Din explicaţiile părţilor date în cadrul şedinţei de judecată, rezultă că copilul minor al părților Ivanov Irina și Ivanov Stanislav, după separarea părinților și până în prezent se află la domiciliul mamei Ivanov Irina, urmare - minorul locuiește la domiciliul mamei, fiind la educația și întreținerea acesteia.

La 20 septembrie 2024 reclamanta Ivanov Irina a sesizat instanţa de judecată cu cerere prin care a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor încasat prin hotărâre judecătorească, invocând ca temei prevederile art. art. 75, 76 alin. (1), 108 din Codul familiei.

Potrivit art. 53 alin. (1) Codul familiei, copilului i se garantează apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime.

Potrivit art. 75 din Codul familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante.

Instanța de judecată reține că întreținerea materială a copiilor minori este o obligație fundamentală, consfințită la art. 48 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, care expres stabilește că, părinții au îndatorirea de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor. Or creșterea, educația și instruirea copiilor este posibilă numai în condițiile exercitării corespunzătoare a obligațiilor părintești de întreținere materială a acestora.

Potrivit prevederilor art. 2 alin. (3) din Codul familiei, principiile de bază ale legislației familiei sunt stabilite de relațiile familiale ocrotite de stat, și anume prioritate a educației copilului în familie, manifestare a grijii pentru întreținerea, educația și apărarea drepturilor și intereselor membrilor minori.

Potrivit prevederilor art. 60 alin. (1)-(2) din Codul familiei, părinţii sunt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. Părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.

Astfel, răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării acestuia, revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei, trebuie să se conducă de interesele primordiale ale copilului, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Raportând dispoziţiile normelor legale la circumstanţele cauzei, instanţa de judecată constată temeinicia pretenţiilor înaintate de către reclamanta Irina Ivanov cu privire la modificarea, în sensul majorării cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, *****, născut la *****, din următoarele considerente.

Criteriul de bază în toate litigiile de familie în care sunt implicaţi copiii minori îl reprezintă principiul asigurării şi promovării cu prioritate a interesului superior al copilului.

Astfel, în speța dedusă judecății, instanța va soluționa cauza prin prisma principiului enunţat, având în vedere că soluţionarea problemei de drept enunțate, constituie o garanţie de protecţie a interesului superior al copilului, cât şi a familiei în general.

În acest sens, instanța de judecată ține să menționeze că, principiul interesului superior al copilului reprezintă mesajul fundamental al Convenției internaționale cu privire la

drepturile copilului, în vigoare pentru R. Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea lui reprezintă o obligație de primă importanță pentru statele membre care au ratificat-o.

Astfel, instanța de judecată reține dispozițiile art. 3 alin. (1) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului care stabilește că, în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau organele administrative, interesele copilului vor prevala.

În conformitate cu art. 18 alin. (1) al Convenției, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Potrivit art. 27 alin. (2) din Convenție, părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condiții de viață necesare dezvoltării copilului.

Aceste dispoziții se conțin și în art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale, poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

Totodată, instanţa de judecată accentuează că, soluționând problema încasării, micșorării/majorării pensiei de întreținere, are obligația de a asigura copilului protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau altor persoane cărora acesta le-a încredințat legal, și în acest scop va lua toate măsurile corespunzătoare.

Conform art. 74 alin. (1), (2) din Codul familiei, părinţii sânt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă.

Din conținutul cererii de chemare în judecată, precum și înscrisurile anexate la actele cauzei, rezultă că după separarea părților și până în prezent copilul minor al părților – ***** locuiește împreună cu mama Ivanov Irina în *****, raionul Criuleni.

Instanța de judecată reține că prin Hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 10 decembrie 2020 s-a dispus încasarea de la pârâtul Ivanov Stanislav în beneficiul reclamantei Ivanov Irina a pensiei pentru întreţinerea copilului minor *****, născut la *****, în sumă bănească fixă de 1000,00 lei lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată 12 noiembrie 2020 și până la atingerea majoratului copilului (f. d. 17).

În conformitate cu art. 75 alin. (2) Codul familiei, cuantumul cotelor stabilite la alin. (1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante.

Conform prevederilor art. 76 din Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau **lezează substanţial interesele uneia dintre părţi**, instanţa judecătorească poate să

stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art. 75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Instanța ține să menționaze că, „starea materială” reprezintă situaţia socio-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobi le şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex.: capacitatea de muncă, studiile etc.).

Sintagma „alte circumstanţe importante”, stipulate la finalul normei disputate, extinde sfera de aplicare a art. 75 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă care se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanţei de judecată, din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condiţiile reliefate supra (ex. chestiuni de ordin medical).

Astfel, pentru valorificarea dreptului de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere, părintele nu urmează să probeze în mod cumulativ atât schimbarea stării materiale, cât și a celei familiale, fiind suficientă în acest sens, întrunirea cel puţin a uneia din aceste ipoteze, însă schimbarea situaţiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esenţială, sarcina aprecierii respective aparţinând în exclusivitate instanţei competente să o examineze.

Potrivit art. 110 din Codul familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luând în considerare şi alte circumstanţe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreţinerii de plata acesteia.

La soluționarea cauzei, instanța de judecată reține că, reclamanta Ivanov Irina solicitând modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor *****, a invocat faptul că copilul se află la creșterea și întreținerea ei, iar pentru asigurarea necesităților adecvate pentru creșterea și dezvoltarea decentă a copilului minor, inclusiv alimentația, procurarea hainelor, rechizitelor școlare, tratamentul medical, plățile în fondul școlii, frecventarea activităților opționale, odihna copilului vacanță, suma de 1000,00 lei stabilită prin Hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 10 decembrie 2020 este una insuficientă și mizeră. Or, obligația legală a părinților de întreținere a copilului este una complexă, decât o simplă îndatorire alimentară, pentru că are menirea de a procura celui îndreptățit resursele necesare împlinirii și a altor necesități, precum și celei privind asigurarea unei instruiri corespunzătoare, a unei locuințe, a tratamentelor medicale.

Instanța de judecată conchide că în speță, a fost dovedit faptul că situația actuală a reclamantei Ivanov Irina nu-i permite de a face față cheltuielilor curente ce țin de educația, tratamentul, dezvoltarea și întreținerea minorei, aflându-se în imposibilitate să acopere toate cheltuielile necesare, circumstanțe ce indică la necesitatea adoptării unei soluții privind modificarea pensiei de întreținere, în sensul majorării. Aici, instanța ține să menționeze că minorul ***** este elev în clasa I-a în Liceul Teoretic Mălăiești (f. d. 29), frecventează activitatea opțională – engleza pentru copii, contra plată (f. d. 28), în iulie 2024 minorul a suferit o intervenție chirurgicală pentru tratarea amigdalitei cronice decompensate (f. d. 22-

26), iar cheltuielile aferente tratamentului și recuperării corespunzătoare a copilului au fost suportate de reclamantă.

Concomitent, instanța de judecată a stabilit că, reclamanta Ivanov Irina este angajată oficial în câmpul muncii în calitate de asistent medical de gardă la IMSP SCMC „V. Ignatenco” (f. d. 30), având un salariu în mediu de 13000,00 lei (f. d. 31, 32). Urmare, venitul reclamantei nu este suficient pentru a acoperi toate cheltuielile necesare pentru întreținerea sa, cât și a copilului minor *****.

Totodată, instanța de judecată nu va reține alegațiile părții pârâte cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în sumă bănească fixă de 2000,00 lei, or astfel pot fi lezate interesele reclamantei în custodia căreia se află fiul minor. Din explicațiile pârâtului și reprezentantului acestuia se atestă că acesta muncește ocazional, astfel instanța apreciază că acesta fiind apt de muncă și având în vedere realitățile și necesitățile ce implică creșterea unui copil, instanța consideră că suma de 3000 lei, plătibilă lunar pentru întreținerea unui copil minor este una echitabilă și nu reprezintă o sarcină dificilă și neexecutabilă pentru tatăl acestuia, Ivanov Stanislav. La fel, faptul că acesta și-a întemeiat o nouă familie unde s-a mai născut un copil (f. d. 115), nu poate constitui un impediment întru admiterea pretenției reclamantei referitor la majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului, or întreținerea materială a copiilor minori este o obligație fundamentală a părinților, care au îndatorirea de a asigura creșterea, educația și instruirea acestora.

Pornind de la prevederile pct. 5 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție, privind practica judiciară de soluţionare de către instanţele judecătoreşti a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreţinere pentru copii şi alţi membri ai familiei, potrivit art. 76 alin.(1) Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.

Totodată, instanţa consideră că suma solicitată de reclamantă în mărime de 7000,00 lei lunar și concomitent în mărime de ¼ din salariu și toate veniturile lunare, pentru întreţinerea unui copilul minor este exagerată, la caz, cuantumul solicitat nefiind justificat. Or, potrivit art. 76 alin.(2) din Codul Familiei, cuantumul sumei băneşti fixe se determină de instanţa judecătorească ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante ale cauzei, păstrându-se, dacă e posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Astfel instanța de judecată consideră necesar să respingă afirmațiile reclamantei și reprezentantului său în partea în care a invocat că cheltuielile lunare pentru întreținerea unui copil depășește suma de 7000,00 lei lunar, or în susținerea poziției nu au prezentat probe în sensul invocat. Nu în ultimul rând, instanţa reține că potrivit informației plasată de Biroul Naţional de Statistică a R. Moldova pe site-ul www.stastica.md, conform căreia minimul de existenţă pentru copii, în semestrul I al anului 2024: pentru vârsta de 7-17 ani constituie suma de 3242,10 lei.

Subsidiar instanța de judecată consideră unanim recunoscut faptul că valoarea sumei de 1000,00 lei nu are puterea de cumpărare din anul 2020.

Astfel, instanţa de judecată conchide că, întreţinerea oferită de părinte trebuie să corespundă integral necesităţilor respective, iar întreţinerea unui copil nu presupune doar asigurarea materială a acestuia, ci şi educarea, dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială, tratarea lui în caz de îmbolnăvire (tratarea în acest caz nu presupune doar procurarea medicamentelor), ceea ce implică cheltuieli suplimentare, eforturi şi stres din partea părintelui căruia i-a fost lăsat spre domiciliere şi îngrijire copilul.

Urmare, toate argumentele și afirmațiile invocate de către partea reclamantă referitor la venitul pîrîtului sunt vădit lipsite de suport juridic, iar instanța de judecată le apreciază ca fiind fără raționament valabil circumstanțelor speței, din care considerente va dispune admiterea parțială a acțiunii cu modificarea cuantumului pensiei de întreținere stabilit prin Hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central nr. 2-1198/2020, 2-20141993-24-2-12112020 din 10 decembrie 2020 cu încasarea de la Ivanov Stanislav în beneficiul lui Ivanov Irina a pensiei de întreţinere pentru pentru fiul minor *****, născut la *****, în mărime de 3000,00 (trei mii) lei lunar, începând cu data depunerii acțiunii în judecată – 20 septembrie 2024 şi până la atingerea majoratului acestuia. Adițional, ținând cont de prevederile art. 108 din Codul familiei și Hotărârea Curții Constituțională nr. 23 din 15 octombrie 2024 privind excepţia de neconstituţionalitate a unui text din articolul 108 din Codul familiei (omisiunea de a indexa pensia de întreţinere stabilită sub forma unei sume fixe), instanța concluzionează că, pensia de întreținere stabilită va fi indexată anual de reclamant sau, după caz, executorul judecătoresc, conform coeficientului de indexare stabilit prin hotărâre de Guvern, în baza art. 13 alin. (2) din Legea nr. 156/1998, până la reglementarea mecanismului de către Parlament prin art. 108 din Codul familiei.

Potrivit art. 85 alin. (1) Cod de procedură civilă, scutirile de taxa de stat şi/sau de taxa de timbru sunt prevăzute în pct. 1 al anexei nr. 2 la Legea taxei de stat nr. 213/2023, iar în corespundere cu pct. 1.1.2 al anexei nr. 2 la Legea taxei de stat nr. 213/2023, se scutesc de taxa de stat în instanțele de judecată reclamanții în acțiunile privind încasarea pensiei de întreținere.

În conformitate cu art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Conform art. 87 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, valoarea acțiunii se determină din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an – în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere.

Urmare a prevederilor legale enunţate supra, instanţa de judecată consideră necesar a încasa de la Ivanov Stanislav în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1489,96 lei, de a căror plată reclamanta a fost scutită la depunerea acţiunii.

În corespundere cu prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Conform materialelor cauzei se atestă că, interesele reclamantei Ivanov Irina în prezentul proces judiciar au fost reprezentate de către avocata Străisteanu Doina-Ioana, fapt confirmat prin mandatul avocațial seria/nr. MA 2093048 din 17 septembrie 2024 (f. d. 3). Instanței i-a fost prezentat actul nr. 1 la Contractul de Asistență juridică nr. 535/24 din 17.09.2024, cât și dovada transferurilor mijloacelor bănești, prin care avocata a fost remunerată cu suma de 11800,00 lei pentru prestarea serviciilor juridice.

Potrivit art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, cheltuielile de asistenţă juridică se atribuie la cheltuieli de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile, iar potrivit prevederilor art. 96 alin. (1^1) Cod de procedură civilă, cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

La determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va ţine cont de complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea problemelor juridice ridicate de speţă, aportul avocatului la soluţionarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare, rezultatul obţinut, restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client, experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului, justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză, suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză.

Astfel, reieşind din necesitatea şi rezonabilitatea cheltuielilor suportate de reclamantă în legătură cu asistenţa juridică acordată în prezentul proces judiciar de către avocat specializat, cât și faptul că acţiunea reclamantei a fost admisă partial, instanţa consideră oportun și echitabil în raport cu categoria litigiului și munca prestată, să compenseze cheltuielile judiciare solicitate de reclamantă în sumă de 5900,00 lei.

În conformitate cu art. art. 74-76, 108 din Codul familiei, art. art. 82-83, 236, 238-241, 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească

H O T Ă R Ă Ş T E:

Cererea de chemare în judecată depusă de Ivanov Irina către Ivanov Stanislav cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și compensarea cheltuielilor judiciare, se admite parțial.

Se modifică cuantumul pensiei de întreținere stabilit prin Hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central nr. 2-1198/2020, 2-20141993-24-2-12112020 din 10 decembrie 2020 și se încasează de la Ivanov Stanislav, născut la *****, c/p *****, domiciliat în *****, raionul Criuleni, în beneficiul lui Ivanov Irina, născută la *****, c/p *****, pensia de întreţinere pentru fiul minor *****, născut la *****, în mărime de 3000,00 (trei mii) lei lunar, începând cu data depunerii acțiunii în judecată – 20 septembrie 2024 şi până la atingerea majoratului acestuia. Pensia va fi indexată anual de reclamant sau, după caz, executorul judecătoresc, conform coeficientului de indexare stabilit prin hotărâre de Guvern, în baza art. 13 alin. (2) din Legea nr. 156/1998, până la reglementarea mecanismului de către Parlament prin art. 108 din Codul familiei.

Se încasează de Ivanov Stanislav, născut la *****, c/p *****, în beneficiul lui Ivanov Irina, născută la *****, c/p *****, suma de 5900,00 (cinci mii nouă sute) lei cu titlu de cheltuieli judiciare de asistență juridică.

Se încasează de la Ivanov Stanislav, născut la *****, c/p *****, în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1489,96 lei (una mie patru sute optzeci și nouă lei 96 bani).

În rest pretențiile înaintate de avocata Străisteanu Doina Ioana în interesele reclamantei Ivanov Irina cu privire la modificarea pensiei de întreținere a copilului minor și compensare a cheltuielilor judiciare, se resping ca neîntemeiate.

Se explică părţilor că, instanţa de judecată va redacta hotărârea integrală dacă, în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului, participanţii la proces vor solicita în mod expres acest lucru (termenul de 30 zile este un termen de decădere) sau dacă participanţii la proces în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului, vor depune cerere de apel.

Hotărârea în partea încasării pensiei de întreţinere se executată imediat, însă este cu drept de apel în Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile din momentul pronunțării, prin intermediul Judecătoriei Criuleni, sediul Central.

Hotărârea motivată întocmită la data de 29 ianuarie 2025.

Președintele ședinței,
Judecător Clevada Adrian